

ČRNI SUŽNJI

Suženstvo je definirano kot stanje popolne odvisnosti človeka (sužnja) in osebno podrejanje drugemu človeku (sužnjelastniku) kot njegova privatna lastnina.

Sužnje-lastništvo je bil družbeni red že v antiki.

Po odkritju Amerike se je razmahnila trgovina s sužnji. Potovanja Krištofa Kolumba v zadnjih letih 15. stoletja so sprožila novo obdobje v Evropi, dobo raziskovanj in kolonizacije.

Trgovina s sužnji

Prvo angleško naselje v Severni Ameriki je bilo Jamestown (1607), ki je bilo ustanovljeno za trgovanje in nadaljnjo kolonizacijo. Anglija je svojim prebivalcem v kolonijah (Amerika) naložila velike davke, da bi lahko odplačala vojne dolgove.

Uvažanje angleških delavcev je v 17. stoletju postalo predrago, zato so začeli uvažati črnsko delovno silo iz Afrike kar z ugrabitvami. Afriški sužnji so postali glavna kmetijska delovna sila v južnem delu sedanje ZDA.

Črnci so v povprečju večji in močnejši od belcev, torej precej primernejši za fizično delo. Črnci so bili relativno blizu in na voljo, pa tudi upirati se niso mogli, zaradi nepovezanosti in slabe vojaške tehnologije. Poleg tega so črnski poglavarji radi prodajali člane svojih plemen belcem za denar, kar se v Evropi se ni dogajalo. Trgovci so v okovih gnali na ladje skupine afriških črncev (moške, ženske in otroke), ki so jih nato prepeljali prek Atlantika v grozovitih razmerah in jih prodali naprej. Na ameriškem Jugu je povprečen suženj lastnika ob nakupu stal, preračunano v današnji denar, okoli 8.000.000 sit. Zato so si jih lahko privoščili le najbogatejši.

Zanimiv je podatek, da je bila velika večina Afriških lovcev na črne sužnje - črncev. Večinoma muslimanov.

Suženstvo in državljanska vojna

V 17. stoletju so v Severno Ameriko pripeljali okoli 25.000 črncev in takrat je bilo suženstvo legalno v vseh kolonijah. Delavce so potrebovali predvsem na jugu Severne Amerike na plantažah bombaža, zato se je število sužnjev tam neprestano večalo.

Kongres je v 18. stoletju prepovedal suženstvo in nadaljnji uvoz sužnjev. Na Jugu pa so s svojimi zakoni obdržali suženstvo. V tem času so se ZDA širile na zahod in zato sta se Sever in Jug borila za prevlado v novih zveznih državah. Spet se je začel boj za oblast med Severom in Jugom, ki

je sprožil vojno. Leta 1861 se je začela ameriška državljanska vojna, v kateri je Sever zmagal in suženjstvo so 1865. leta prepovedali v vseh zveznih državah.

Vendar Južnjaki še dolgo niso hoteli sprejeti pogojev, ki bi jih poniževali in zato so nastajala različna združenja proti črncem (Ku Klux Klan). Šele v 20 stoletju je postalo močnejše gibanje črncev za enakopravnost. Kot prvi večji uspeh je bila ukinitvev rasnega razlikovanja v šolah in malo kasneje v transportnih sredstvih. Najpočasneje so se stvari premikale na Jugu, kjer je bila v letu 1960 le desetina šol mešanih. Predstavnik črnskega gibanja je bil duhovnik Martin Luther King, ki je za svoja dejanja prejel celo Nobelovo nagrado za mir. Splošno volilno pravico so črnici dobili šele leta 1964, ko je vlada sprejela zakon o državljanskih pravicah, ki je prepovedoval rasno diskriminacijo in zahteval enake možnosti za črnce pri zaposlovanju in izobraževanju.

2. december je mednarodni dan za odpravo suženjstva.

V 19. stoletju so suženjstvo prepovedale vse kolonialne sile. Suženjstvo je prepovedano tudi s konvencijo o človekovih pravicah, ki je bila sprejeta 1948. leta.

Vendar je suženjstvo eden izmed največjih problemov tudi v sedanosti, ki se pojavlja v vseh družbah. Po podatkih Mednarodne organizacije dela danes po svetu v različnih oblikah sodobnega suženjstva živi okoli 27 milijonov ljudi, kar je več kot v kateremkoli drugem zgodovinskem obdobju preteklosti. **Suženjstvo je danes še donosnejše kot pred 200 leti** na ameriškem Jugu, ko je povprečen suženj lastnika ob nakupu stal, preračunano v današnji denar, okoli 40.000 dolarjev. Na Tajskem danes na primer prodajajo mladoletne deklice za približno 2500 dolarjev, te pa s prostitucijo svojim lastnikom letno prislužijo do 75.000 dolarjev. Sodobne oblike suženjstva nimajo zakonske podlage, vendar ljudje ostajajo v takšnem razmerju zaradi groženj z nasiljem, izgonom iz držav in drugače brezizhodnega položaja.

Zanimivost-BLUES

Blues se je razvil v Ameriki v prejšnjem stoletju iz afriških ritmov, ki so jih v Ameriko prinesli sužnji in tradicioinalne evropske ljudske glasbe. Postal je glasba črnih Američanov, ki so v začetku tega stoletje igrali večinoma na benđo in kitaro.